

Opgave 1

Soms zit het mee, soms zit het tegen

In mei 2009 publiceert een economisch onderzoeksbureau een rapport over de economie van een van de lidstaten van de Europese Unie. Tabel 1 en 2 komen uit dit rapport. De cijfers van 2007 en 2008 zijn definitief, maar de cijfers van 2009 zijn gebaseerd op een prognose die eind 2008 is opgesteld.

tabel 1

kerngegevens 2007-2009			
mutaties ten opzichte van het voorafgaande jaar in procenten			
	2007	2008	2009
bruto binnenlands product (bbp)	2,9	2,75	2,75
netto nationaal inkomen	2,0	2,0	3,25
particuliere consumptie	2,3	2,5	1,5
particuliere besparingen	1,2	1,0	0,0
investeringen bedrijven	6,4	2,75	4,5
werkgelegenheid (arbeidsjaren)	1,5	2,0	1,0

tabel 2

kerngegevens 2007-2009			
niveaus			
	2007	2008	2009
olieprijs (dollars per vat)	65,2	63,0	63,0
koers euro (dollars)	1,26	1,40	1,40
werkloosheid (% van de beroepsbevolking)	5,5	4,5	4,0
werkloosheid (in personen)	413.000	344.000	315.000
arbeidsinkomensquote marktsector (%)	80,2	80,25	80,5
financieringssaldo (in % van het bbp)	0,7	-0,8	0,4

Een journalist schrijft in juni 2009 op basis van dit onderzoeksrapport een uitgebreid artikel onder de titel: Soms zit het mee, soms zit het tegen.

Enkele citaten uit dit artikel:

- De lastendruk is in 2009 hoger dan in 2008.
- De beroepsbevolking heeft in 2008 een omvang van 7,644 miljoen personen. De toename van de beroepsbevolking in 2009 is het gevolg van het optreden van een aanmoedigingseffect in 2008.
- Na het verschijnen van het rapport deden zich ontwikkelingen voor, waardoor enkele prognoses voor 2009 achterhaald zijn. De verwachte olieprijs is niet \$ 63 maar \$ 135, terwijl de verwachte koers van de euro nu \$ 1,55 in plaats van \$ 1,40 is, waardoor een deel van de stijging van de olieprijs wordt gecompenseerd.

Eindexamen vwo economie 2012 - II

havovwo.nl

- 2p 1 Geef op basis van de gegevens over consumptie, besparingen en nationaal inkomen een argument waarmee de journalist zijn bewering over de hogere lastendruk kan onderbouwen.
- 2p 2 Bereken de toename van de beroepsbevolking in 2009 ten opzichte van 2008 in personen.
- 2p 3 Geef op basis van één van de kerngegevens een verklaring voor het optreden van het aanmoedigingseffect.
- 3p 4 Bereken hoeveel procent van de prijsstijging van de olie van \$ 63 naar \$ 135 in 2009 wordt gecompenseerd door de stijging van de koers van de euro.